

บทที่ 1

บทนำ

1. ประวัติความเป็นมาสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2507

พ.ศ. 2513 ยกฐานะจากโรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร เป็น “วิทยาลัยครู” เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2513 วิทยาลัยครูสกลนคร ได้มีประกาศจัดตั้งหน่วยวิเคราะห์ทางด้านวัฒนธรรมขึ้น

พ.ศ. 2518 มีประกาศพระราชบัญญัติครูซึ่งได้กำหนดบทบาทภาระหน้าที่ของวิทยาลัยครูไว้ 5 ข้อด้วยกัน ข้อหนึ่งในจำนวน 5 ข้อนี้ ได้กำหนดให้วิทยาลัยครูปฏิบัติหน้าที่ “ส่งเสริมและเผยแพร่ทางวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ” และได้จัดงาน “มนมั่งอีสาน” ขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2520 – 2522 วิทยาลัยครูสกลนคร ในฐานะเป็นหน่วยวิเคราะห์ด้านวัฒนธรรม ได้รับเงินอุดหนุนการดำเนินงานจากกองวัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหน้าที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่วัฒนธรรม

พ.ศ. 2523 วิทยาลัยครูสกลนคร ได้รับมอบนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้ง “ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร”

พ.ศ. 2524 ได้เปลี่ยนชื่อจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเป็น “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม”

พ.ศ. 2542 สถาบันราชภัฏสกลนคร ได้เปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานของสถาบันอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ในการนี้ได้เปลี่ยนจากคำว่า “ศูนย์” เป็นคำว่า “สำนัก” ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 5 สำนัก คือ สำนักกิจการนักศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สำนักส่งเสริมวิชาการ และสำนักศิลปวัฒนธรรม

พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏทั่วประเทศได้รับการยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และได้เปลี่ยนโครงสร้างการบริหารมหาวิทยาลัยใหม่อีกครั้ง โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 ส่วนราชการ ประกอบด้วย คณะ 6 คณะ และ 5 สำนัก/สถาบัน ซึ่งสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสกลนคร เปลี่ยนเป็น สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นส่วนราชการหนึ่งในจำนวน 11 ส่วนราชการดังกล่าว และมีงานที่รับผิดชอบ 4 งาน ดังนี้ 1) งานบริหารทั่วไป 2) งานวิชาการและงานวิจัย 3) งานอนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และ 4) งานศึกษา ฝึกอบรมทางภาษาและวิเทศสัมพันธ์

ประวัติและการก่อตั้งศูนย์ต่าง ๆ ดังนี้

1. ศูนย์ภาษา (LANGUAGE CENTER) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2539 ในระยะแรกของการก่อตั้งนั้น ศูนย์ภาษาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับสำนักงานอธิการบดี ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 มหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรใหม่ให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนั้น ศูนย์ภาษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีพระจันทร์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์ภาษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึงปีปัจจุบัน สำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์ภาษา ชั้น 3 โทรศัพท์ 042 970037 (ภายใน) 323

2. ศูนย์เวียดนามศึกษา (VIETNAM STUDIES CENTER) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 เป็นหน่วยงานในสังกัดฝ่ายกิจการพิเศษ เริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา เพื่อ

ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และสาระความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาและวัฒนธรรม ของ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สำนักงานตั้งอยู่ที่ อาคารศูนย์ภาษา และศูนย์คอมพิวเตอร์ ชั้น 2 โทรศัพท์ 042970037 (ภายใน) 235

3. ศูนย์จีนศึกษา (CHINESE STUDIES CENTER) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 โดยได้รับการอนุมัติในการก่อตั้ง และงบประมาณจากมหาวิทยาลัย สำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์ภาษา และศูนย์คอมพิวเตอร์ ชั้น 2 ติดกับศูนย์เวียดนามศึกษา และศูนย์ภาษา

4. ศูนย์ลาวศึกษา (LAOS STUDIES CENTER) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยมี เหตุการณ์เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ

ประการแรก มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับวิทยาลัยส้างครุ แขวงสะหวันนะเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีกิจกรรม เช่น คณะผู้บริหาร นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ ที่ปรึกษาอธิการบดีพร้อมด้วย สำนักวิทยบริการ (เดิม) ได้ไปบริจาคและจัดห้องสมุดให้แก่วิทยาลัยส้างครุ ทั้งยังเปิดรับนักศึกษาทุน ระดับปริญญาตรี และปริญญาโทให้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นต้น

ประการที่ 2 ในคราวที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยม ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเดือนตุลาคม 2548 นายปัญญา มหาชัย อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้นำคณะไปถวายการรับเสด็จที่สนามบินค่ายกฤษณ์ สีวะรา จังหวัด สกลนคร พระองค์ได้ตรัสถามอธิการบดีถึงโครงการความร่วมมือกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวและทรงแนะนำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครให้ความร่วมมือด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายในระยะ 2 ปีแรก ศูนย์ลาวศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมเอกสาร ตำรา ข้อมูล ด้าน ต่าง ๆ ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งวิถีทางอัตลักษณ์ จากนั้นจึงได้ ดำเนินการอบรมภาษาลาว ตลอดจนการศึกษาค้นคว้า การวิจัย การแลกเปลี่ยนบุคลากร และการ เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมต่อไป

5. ศูนย์ประสานงานนักศึกษาต่างชาติ (INTERNATIONAL STUDENTS SERVICE CENTER) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกันยายน 2551 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ร่วมกับสถาบันภาษา ศิลปะและ วัฒนธรรม ได้ประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับนักศึกษาชาวต่างชาติ เช่น นักศึกษาเวียดนาม นักศึกษา ลาว มาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องมีสถานที่ในการติดต่อสื่อสารให้ เด่นชัด สามารถให้คำตอบสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติได้ ในโอกาสนี้จากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร (นายปัญญา มหาชัย) ได้ให้นโยบายโดยมอบหมายให้สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ในการ จัดตั้งศูนย์ประสานงานนักศึกษาต่างชาติ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้คำแนะนำ ให้คำตอบ ให้คำปรึกษา ได้รวดเร็วสะดวกมากยิ่งขึ้น สำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์ภาษา และศูนย์คอมพิวเตอร์ ชั้น 3 ติดกับศูนย์ เวียดนามศึกษา และศูนย์ภาษา

6. พิพิธภัณฑ์เมืองสกลนคร จากเดิมเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร โดยได้รับงบประมาณจาก จังหวัดสกลนครและมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เปิดให้บริการในส่วนต่าง ๆ อาทิ ชั้น 1 ประกอบด้วย ศูนย์สกลนครศึกษา ศูนย์อาเซียนศึกษา และห้องจัดการประชุมสัมมนา ชั้น 2 ประกอบด้วย ห้องนิทรรศการ พัฒนาการประวัติศาสตร์โบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในจังหวัดสกลนคร และส่วนจัดแสดงศิลปวัตถุ

ทำเนียบผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

การดำรงตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งบริหาร
พ.ศ. 2523 - 2527	ผศ.ประยุทธ์ กุญสาคร	ประธานศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
พ.ศ. 2528 - 2542	ผศ.สุรัตน์ วราวงศ์รัตน์	ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2542 - 2546	ผศ.แจ่มจันทร์ สุวรรณรงค์	ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม
พ.ศ. 2547 - 2550	นายรัฐพล ฤทธิธรรม	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2551 - 2552	นายรัฐพล ฤทธิธรรม	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2552 - 2556	ผศ.อนุรัตน์ สายทอง	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2556 - 2560	ดร.สพสันต์ เพชรคำ	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2560 - 2561	นายประสิทธิ์ คณะรัมย์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน	นายสุรสิทธิ์ อู่ยปัดผางค์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

2. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์

ปรัชญา

“รากเหง้าทางพหุวัฒนธรรม นำการพัฒนาท้องถิ่นสู่ระดับสากล”

วิสัยทัศน์

“เป็นสถาบันแห่งการพัฒนาองค์ความรู้ เชิดชูภูมิปัญญา พัฒนาท้องถิ่น อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม”

พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพนักศึกษาและบุคลากรสู่ระดับสากล และบริการวิชาการด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
2. ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทางด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมในแอ่งสกลนคร
3. ส่งเสริม บูรณาการและพัฒนางานด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมในแอ่งสกลนคร
4. การบริหารจัดการที่ดำเนินงานด้านทำนุ บำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาศักยภาพนักศึกษา และบุคลากรด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมสู่ระดับสากล
2. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยทางด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้
3. ส่งเสริม บูรณาการและพัฒนางานด้านภาษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
4. พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการงานด้านทำนุ บำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์

1. นักศึกษา บุคลากร และประชาชนมีศักยภาพด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
2. มีแหล่งศึกษาหาความรู้ทางด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
3. นักศึกษา บุคลากรและประชาชนร่วมอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม
4. บุคลากรรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม สามารถเป็นที่พึ่งให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
5. เป็นสถาบันการศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้มีการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล

3. ภาระหน้าที่ของสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานหลัก ดังนี้

1. สำนักงานผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม รับผิดชอบงานบริหารทั่วไปให้เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณ งานพัสดุ งานการเงิน งานบุคคล งานประกันคุณภาพการศึกษา งานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
2. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร
3. หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร
4. งานศึกษาและฝึกอบรมทางภาษาและวิเทศสัมพันธ์ ประกอบด้วย ศูนย์ภาษา ศูนย์เวียดนามศึกษา ศูนย์ลาวศึกษา ศูนย์จีนศึกษา ศูนย์ประสานงานนักศึกษาต่างชาติ
5. งานศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยทางวัฒนธรรม การอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. งานอนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและศิลปกรรมท้องถิ่น ดำเนินงานตามพันธกิจด้านทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและด้านอื่น ๆ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย
7. ดำเนินการบริการวิชาการแก่ชุมชน
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4. นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 48 และนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

นโยบายข้อ 1 เร่งรัดให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานการส่งเสริมการควบคุมการตรวจสอบและการประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารและการจัดการ

นโยบายข้อ 2 เร่งรัดให้มีกลไกในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ

นโยบายข้อ 3 เร่งดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยระยะเริ่มแรกให้มุ่งเน้นคุณภาพบัณฑิต การบริหารและการจัดการ

นโยบายข้อ 4 เร่งรัดให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับบุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย และการผลิตผลงานทางวิชาการ

นโยบายข้อ 5 ส่งเสริมให้มีข้อมูลข่าวสารและผลจากกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มาเผยแพร่ต่อสังคมภายนอก

5. วัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันให้เป็นที่ยอมรับของท้องถิ่น สังคม ประเทศและระดับสากล
2. เพื่อสร้างความยอมรับของท้องถิ่นและสังคมที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวต่อการพัฒนาระบบ กลไกการบริหารและการจัดการตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและสถาบัน
4. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

6. แนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา

จากนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 5 ข้อ ดังกล่าวแล้วนั้น สถาบันได้นำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. จัดให้มีผู้รับผิดชอบกำกับดูแลตัวบ่งชี้และจัดเก็บข้อมูลงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

(1) ผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม	ประธาน
(2) รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม	กรรมการ
(3) หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
(4) หัวหน้างานวิชาการและวิจัย	กรรมการ
(5) หัวหน้างานอนุรักษ์ ส่งเสริมเผยแพร่ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	กรรมการ
(6) หัวหน้างานศึกษา ฝึกอบรมทางภาษาและวิเทศสัมพันธ์	กรรมการ
(7) หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ
(8) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
3. ดำเนินการตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
4. พัฒนาระบบและกลไกควบคุมคุณภาพของมาตรฐานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ดำเนินการ ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงานของสถาบัน
5. จัดให้มีการประชุมบุคลากรในสถาบันให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการควบคุมคุณภาพรวมทั้งชี้แจงให้เข้าใจชัดเจนในขั้นตอนและแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจที่ดี
 6. จัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน
 7. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นรายงานการประเมินตนเองในภาพรวมของสถาบัน เพื่อส่งให้กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 8. จัดทำรายงานประจำปีหรือรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน